

“Bin Laden ha aconseguit l'objectiu de ser un màrtir”

Taysir Alony, el periodista d'Al-Jazira que va entrevistar Bin Laden després de l'11S, creu que al-Qaida ha perdut molta força al món àrab, a conseqüència de les revoltes. I opina que les accions dels Estats Units segueixen un guió que obre molts interrogants.

Què ha provocat i què provocarà l'assassinat de Bin Laden?

—Pot fer que algunes branques relacionades amb al-Qaida, que ja han llançat amenaces, les facen realitat i cometin actes terroristes.

—El món és més segur sense Bin Laden?

—Ja se sap que Bin Laden, des del 2001, i sobretot des del 2005, ja no era operatiu per a dirigir la xarxa de cap manera. Havia esdevingut una mena d'inspirador, però poca cosa més. De fet, els seus comunicats tampoc no eren gaire abundants. Per tant, no crec que pugui afectar gaire, la desaparició de Bin Laden.

Una altra cosa interessant és que tant al-Qaida com algunes altres organitzacions violentes ja no tenen cabuda en les societats àrabs, a conseqüència de les revoltes al món àrab: a Tunísia, a Egipte, al Iemen o Síria. L'activitat d'aquestes organitzacions minva per aquesta raó.

—De segur que Bin Laden ja no era el líder actiu de fa deu anys?

—Des del 2001 estava ocult i perseguit, situació que no era pas la més adient per a dirigir al-Qaida. Donava titulars en els seus comunicats i podia traçar línies bàsiques, però, a partir del 2005 —segons que diuen tots els analistes—, ja no tingué la facultat de direcció.

—L'organització en xarxa d'al-Qaida fa més prescindible un líder?

—El cop contra al-Qaida ha estat dur. Però al-Qaida té una jerarquia clara i el segon és Ayman al-Zawahiri. De moment, suposo que al-Zawahiri passa automàticament a ser el líder d'al-Qaida. Si ells respecten la seva jerarquia, no hi ha dubte. Potser algú pot qüestionar el lideratge d'al-Zawahiri? Ningú no ho sap, això.

—Després de les revoltes, al-Qaida ha quedat en un segon pla...

—Fins i tot en tercer o quart pla. El Iemen n'és un exemple clar. El Iemen era un feu tradicional d'al-Qaida, però en totes les revoltes no s'ha vist ni un cartell ni s'ha cridat un lema ni un eslògan a favor d'al-Qaida. Al-Qaida la tenen totalment oblidada. Això vol dir que el paper d'aquesta organització ja no és el d'abans. Ara el paper decisiu el tenen els joves als carrers, que també reben moltes baixes: dones i homes que són al carrer. Al-Qaida està retirada totalment i no se sap quin paper farà en el futur.

—L'assassinat de Bin Laden pot esdevenir una causa?

—Pot esdevenir una causa per als membres d'al-Qaida. Però per a la gent del carrer, per al públic àrab, no ho crec. No hi haurà reaccions als països àrabs. Personalment, estic indignat perquè fa dies que parlem d'aquesta notícia de Bin Laden i els mitjans de comunicació ignoren què passa al món àrab. Per exemple, a Síria, el meu país d'origen,

encara hi ha cadàvers pel carrer, encara hi ha dues ciutats assetjades per l'exèrcit. Denuncien que hi ha 1.000 persones mortes i 8.000 de detingudes! Una col·lega meua, d'Al-Jazira en anglès, ha desaparegut i no n'hem sabut res durant cinc dies. Aquest és un efecte desastrós per a les revolucions.

—La mort de Bin Laden no pot esdevenir un error estratègic dels EUA?

—Entre les circumstàncies que han envoltat l'assassinat, segons que han dit els nord-americans, hi ha que les ordres eren de matar-lo, no d'arrestar-lo. Això no és propi d'un estat de dret, sinó d'un cowboy que va arrasant, matant enemics, etcètera.

—Per als Estats Units, Bin Laden era la personificació del mal. Era no més un recurs de bon guionista?

—Els han escrit un guió. El guió consisteix a personalitzar el mal. Tornem a una superproducció de Hollywood: el mal és Bin Laden, i eliminant Bin Laden eliminen el terrorisme. Això és ridícul. La qüestió és política i hi ha raons i arrels en la història contemporània del món àrab. Els americans feia dècades que donaven suport a la màquina assassina d'Israel. Aquest factor i més fan que floresquen aquestes organitzacions violentes.

De tota manera, ells ja han presentat aquesta mort com una victòria i han aconseguit parcialment el seu objectiu. Bin Laden, al mateix temps, també ha aconseguit el seu objectiu. No deixava de repetir que volia ser un màrtir. Uns altres objectius, com ara arrossegar els americans fins a l'Afganistan, també els va aconseguir. Arrossegar-los a l'Iraq i enfrontar-se a ells directament. A més, la derrota militar que reben els Estats Units a l'Afganistan és molt humiliant, perquè s'enfronten a una milícia mig descalça mig famolenca. Així i tot, fa deu anys i no se'n surten. Al contrari:

ells prenen terreny als americans. Si fem un balanç de resultats, els americans no han tingut victòries, però tant Bin Laden com els afganesos com els iraquians, sí.

—Implica cap avantatge llançar el seu cos al mar?

—Crec que s'emmarca dins del mateix guió. Bin Laden ha estat mort, però és clar que els americans amaguen alguna cosa. Això, siga què siga, podria buidar de contingut la victòria. I per això ni s'han vist fotos ni s'han vist imatges sobre l'operació. Tot són titulars, coses genèriques. Diuen que ensenyaran imatges del sepeli, però només veurem com llancen un cos a la mar. Volem veure si han mort Bin Laden. Aquest teatre està condemnat al fracàs, perquè hi ha una onada de preguntes per part dels periodistes americans. Ells volen eixir-ne amb el cap ben alt. Però no sé si se'n sortiran, perquè la premsa lliure —premsa lliure sí que en tenen— els demanarà informació.

Quan s'accentuen les sospites, els americans hauran de donar respostes fiables. Això que han dit fins ara no convenç ni un nen. I recordem que, al Pakistan, hi ha la família de Bin Laden i ells en deuen haver estat testimonis. Però no sé si els deixaran parlar amb periodistes.

—Creieu que el Pakistan els pot aïllar?

—Sí. I, tornant al guió de Hollywood, jo crec que aquest home, Bin Laden, ha mort per la raó que siga —tant se val—, i els pakistanesos, els seus serveis secrets, han venut la notícia als americans, que han decidit de traure'n profit. Munten una comèdia i volen convèncer tot el món que han baixat els Rambos i l'han mort. No em puc creure que els serveis secrets pakistanesos no hagen estat avisats de l'atac. Violar l'espai aeri d'un país sobirà amb molta defensa antiaèria em sembla difícil.

—Què us fa pensar que ja era mort?

—Les revolucions àrabs van començar al desembre. Va caure Ben Alí al gener; va començar a Egipte el 25 de gener i va acabar l'11 de febrer; i ara s'han encès revoltes al Iemen, Síria, Bahrain i, en menor mesura, al Marroc i Algèria. Durant tot aquest temps Bin Laden no ha dit res. Ni un comentari. És

una dada important, i també és notícia. I tot això podria fer sospitar que Bin Laden havia mort abans de tot plegat. Aquests esdeveniments són històrics, al món àrab. Em costa de creure que un personatge que ha tingut un paper tan notable no opine ni hi prenga posició.

—Al Pakistan tampoc no li interessaria que se sabera la veritat.

—És clar. Per a més de la meitat dels pakistanesos, Bin Laden és un heroi. La que ha quedat pitjor és l'administració pakistanesa, perquè ara són ells, que tenen un problema intern.

—Vau conèixer Bin Laden fa deu anys. Quina impressió en teniu?

—És una persona normal. Em va tractar amb respecte i somrient, correctament. I res més, vaig fer l'entrevista i me'n vaig anar.

—És impossible de conèixer bé una persona per una entrevista.

—L'entrevistat es pot posar la màscara que vulga. En aquest cas hi ha unanimitat entre els periodistes que l'han entrevistat que et tracta amb respecte i és fins i tot molt amable. Semblava més aviat tímid, perquè quan el miraves als ulls directament, ell abaixava la mirada.

Àlex Milian